

Kommunerna i Stockholms län

Rekommendation att underteckna "Samverkansavtal om den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen"

KSLs styrelse beslöt vid sitt sammanträde 2011-10-13 att tillsända länets kommuner bifogad rekommendation.

Rekommendationen adresseras till kommunstyrelserna enligt den rutin som gäller vid beslut i KSLs styrelse. KSL överläter till kommunen att enligt gällande delegationsordning avgöra vilken nämnd som är behörig att fatta beslut.

FÖRSLAG TILL BESLUT

KSLs styrelse föreslår

att kommunstyrelse/ansvarig nämnd beslutar att teckna samverkansavtal för den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen.

ÄRENDEGÅNG

Kommunerna ombeds meddela sina ställningstaganden genom att sända in protokollsutdrag från kommunstyrelse eller behörig nämnd.

SVARSPERIOD

KSL önskar få kommunernas ställningstaganden senast 2011-12-16 med e-post till info@ksl.se

alternativt till adressen
Kommunförbundet Stockholms Län
Box 38145
100 64 STOCKHOLM

2011-10-18

Dnr: 2010/0066

UNDERSKRIFT AV ORIGINALAVTAL

KSLs kansli återkommer inom kort med information kring proceduren för undertecknande av originalavtal.

FRÅGOR OCH INFORMATION

För frågor med anledning av detta, välkommen att kontakta

Elisabeth Nordström, senior handläggare, tel 08-615 94 29, e-post elisabeth.nordstrom@ksl.se

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Gunilla Weidenfors

Bilaga

Rekommendation 2011-10-13

För kännedom:

Nämnd med ansvar för kommunens
samtliga skolformer
Förvaltningschef med ansvar för
kommunens samtliga skolformer

Kommunstyrelsen

Rekommendation att teckna nytt samverkansavtal om den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen, VFU

Bakgrund

Nuvarande avtal om den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) träffades mellan länets kommuner och berörda högskolor i januari 2004. Någon revidering av avtalet har inte skett sedan dess. Inte heller ersättningen till kommunerna har förändrats.

Efter möte i november 2010 och i samråd med Kommunförbundet Stockholms län kom Stockholms universitet, Södertörns högskola, Gymnastik- och idrotthögskolan, Konstfack och Kungliga Musikhögskolan överens om att säga upp gällande avtal per 31/12 2011.

I januari 2011 gick Kommunförbundet Stockholms Län ut med en rekommendation till kommunerna om att säga upp det gällande avtalet. Kommunförbundet Stockholms Län åtog sig även att överlämna kommunernas uppsägningar till Stockholms Universitet och regionens lärosäten i god tid innan den 30 juni. Samtidigt var parterna överens om att uppta förhandlingar om ett nytt avtal och om ersättningen till kommunerna. Stockholms universitet tog på sig uppgiften att samordna regionens lärosäten i förhandlingarna och få till stånd ett gemensamt avtal för samtliga lärosäten.

Ovannämnda lärosäten samt Dans- och cirkushögskolan och Kungliga Tekniska högskolan har i förhandlingarna företrätt av en för uppgiften utsedd förhandlingsdelegation, som letts av Stockholms universitet. Parterna var redan i inledningen av förhandlingarna överens om ambitionen att arbeta fram ett nytt avtal om VFU med ikraftträdande i januari 2012.

Avtalets innehåll

Med anledning av införandet av en ny lärarutbildning med nya planeringsförutsättningar avseende verksamhetsförlagd utbildning (VFU) har

2011-10-13

Dnr: 2010/0066

Kommunförbundet Stockholms Län och lärosätena med lärarutbildning träffat överenskommelse om **bilagda** samverkansavtal om den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen.

Kommunförbundet Stockholms Län har genomfört överläggningarna med företrädare för Stockholms universitet, Södertörns högskola, Konstfack och Idrottshögskolan. Dessa fyra lärosäten har i överläggningarna företrätt även Dan-s och Cirkushögskolan, Kungl. Musikhögskolan och Kungl. Tekniska högskolan.

I samverkansavtalet regleras samarbetet mellan lärosätena och länets kommuner kring den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen, VFU. Med avtalet fördjupas och stärks det ömsesidiga samverkansansvaret för lärarutbildningarna och lokal skolutveckling.

Avtalet omfattar perioden 1 januari 2012 – 31 december 2013 och förlängs med ett år i taget om ingen av parterna säger upp det.

I avtalet framhålls att samverkan mellan lärosätena och kommunerna om lärarutbildningarna syftar till att stärka lärarutbildningarnas kvalitet, bidra till lärares kompetensutveckling och skolans verksamhetsutveckling, samt stimulera till gemensamma forsknings- och utvecklingsarbeten. Samverkan innefattar såväl den verksamhetsförlagda utbildningen som handledarutbildning, dimensionering av lärarutbildningen i länet och gemensamma utvecklingsinsatser avseende självständiga arbeten samt diskussion kring praxisnära forskningsprojekt.

Enligt avtalet ersätter lärosätena medverkande kommun med 540 kr per student och högskolepoäng. Denna nivå är för närvarande högst i landet och innebär en rejäl höjning jämfört med ersättningen enligt nuvarande avtal.

Av avtalet framgår vidare att lärosätena och kommunerna är överens om att upprätthålla en dialog om avtalet under avtalstiden. Detta sker via utsedd kontaktperson från Kommunförbundet Stockholms Län och från lärosätena, vilka har hand om kontakter med resp. part och bereder frågor som kan dyka upp.

Parterna är vidare överens om att genomföra en årlig samverkanskonferens och på denna följa upp VFU- verksamheten och hur avtalet fungerar.

Dialog och förankring

En referensgrupp bestående av VFU- ansvariga från kommunerna har bidragit med synpunkter, kommentarer och underlag i framtagandet av detta avtal. Avstämning har under överläggningarna också skett med den arbetsgrupp bestående av sju förvaltningschefer, som arbetar med högskolefrågor.

KSL och lärosätena har kommit överens om att medverka tillsammans i implementeringsarbetet av det nya avtalet.

2011-10-13

Dnr: 2010/0066

Rekommendation

Styrelsen beslutade vid sitt sammanträde den 13 oktober 2011

att rekommendera länets kommuner att teckna samverkansavtal om den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen.

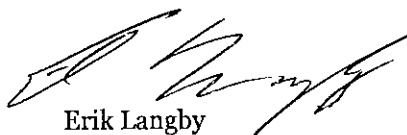
Frågor med anledning av detta besvaras av:

Elisabeth Nordström, telefon 08-615 94 29, e-post elisabeth.nordstrom@ksl.se

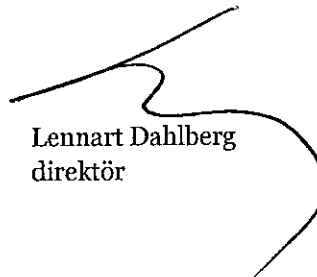
Arne Stade, telefon 072-2408499, e-post arne.stade@bahnhof.se

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Erik Langby
ordförande

Lennart Dahlberg
direktör

Bilaga

Samverkansavtal om den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen, VFU

Samverkansavtal om den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen

Länets lärosäten och kommuner/ skolhuvudmän är överens om att lärarutbildningarna är en gemensam angelägenhet. Med detta avtal fördjupas och stärks det ömsesidiga samverkansansvaret för lärarutbildningarna och lokal skolutveckling. I avtalet beskrivs samverkan och organisation av den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen (VFU).

Avtalet har tagits fram av företrädare för Stockholms universitet, Södertörns högskola, Gymnastik- och idrotthögskolan, Dans- och Cirkushögskolan, Konstfack, Kungl. Musikhögskolan i Stockholm, Kungl. Tekniska högskolan, tillsammans med Kommunförbundet Stockholms Län, som företrätt länets kommuner.

§ 1 Parter

Detta avtal är tecknat mellan **Stockholms läns kommuner och lärosäten med lärarutbildning i Stockholms län.** (parterna har undertecknat avtalet nedan)

§ 2 Syfte och intentioner

Samverkan mellan lärosätena och skolhuvudmän om lärarutbildningarna syftar till att stärka lärarutbildningarnas kvalitet, bidra till lärares kompetensutveckling och skolans verksamhetsutveckling samt stimulera till gemensamma forsknings- och utvecklingsarbeten. Samverkan innefattar såväl den verksamhetsförlagda utbildningen som handledarutbildning, dimensionering av lärarutbildningen i länet och gemensamma utvecklingsinsatser avseende självständiga arbeten samt diskussion kring praxisnära forskningsprojekt.

Lärosätena och kommunerna är intresserade av att samverka och skapa förutsättningar för ett gemensamt FoU-arbete och skolrelevant utbildningsvetenskaplig forskning samt verka för en ökad vetenskaplig kompetens hos lärare och ledning inom alla skolformer

Alla lärarstuderande ska handledas av behöriga lärare med för den lärarstuderandes examen rätt inriktning och ämne. Ambitionen är att i första hand ha handledare som genomgått handledarutbildning.

Parternas målsättning är att alla handledare genomgår en poängsatt handledarutbildning om 7,5 högskolepoäng. För avtalsperiodens första två år är målsättningen att så många VFU-handledare som möjligt ska beredas möjlighet att genomgå, i första steget en introduktion i aktuella VFU- bedömningsmodeller och en poängsatt handledarutbildning som steg två.

En ambition är att inom parternas verksamhet skapa möjligheter för involverade lärargrupper inom alla skolformer och på lärosätena att utveckla sina respektive

yrkeskompetenser och ge kunskap om och koppling till kommunernas och lärosätenas praktik, t ex genom delade tjänster.

§ 3 Organisation

I samverkan mellan lärosätena och kommunerna ska VFU-placeringarna ske på sådant sätt att det säkerställs att varje student får en plats inom rätt skolform och ämne, i första hand på kommunnivå. Vid placeringen ska hänsyn tas till studentens resväg/restid till VFU-platsen; dock är kravet på rätt skolform och ämne överordnat studentens preferenser avseende geografisk placering. I VFU-portalen sker matchning mellan student och handledare.

Inom ramen för detta avtal ingår VFU-platser vid kommunala och vid fristående skolor.

Om möjligt ska kommunerna och lärosätena planera placeringarna så att 2- 3 studenter placeras tillsammans i de tidigare VFU-perioderna medan 1- 2 studenter placeras tillsammans i de senare perioderna.

Viktiga förutsättningar för VFU-samverkan är tillgång till fungerande VFU-portal och digital portfölj. Dessa utgör viktiga webbverktyg, som stöder VFU-bedömning och studentens professionsutveckling. En fortsatt utveckling av webb-verktygen kommer att ske.

För bästa möjliga samverkan, kvalitet, planering, handledarutbildning, utvärdering av gällande avtal och dimensionering av lärarutbildningarna samt för inventering av uppslag till möjliga praxisnära forskningsprojekt ska lärosätena samverka sinsemellan och med kommunerna. Detta sker bland annat genom att lärosätena årligen i samverkan inbjuder samtliga medverkande parter till en Samverkanskonferens.

§ 4 Lärosätenas åtaganden

Det övergripande ansvaret för lärarutbildningarna och ansvaret för examinationer åligger lärosätena.

I samråd med Kommunförbundet Stockholms Län planeras och dimensioneras lärarutbildningarna utifrån hänsyn till tillgången på VFU-platser och det framtida behovet av lärare.

Senast 15 maj inför höstterminen och 15 oktober inför vårterminen ska lärosätena meddela kommunerna om förläggning av VFU-perioder och det kommande behovet av VFU-platser inom de olika skolformerna och ämnesområdena.

Uppgifter om studenter som gör studieuppehåll, studieavbrott eller avslutat den verksamhetsförlagda delen av utbildningen ska lämnas via VFU-portalen så att denna är kontinuerligt uppdaterad. Lärosätena ska samarbeta med kommunerna rörande studenter som omfattas av detta avtal även i övriga frågor, när så är möjligt.

Lärosätena ska verka för att studenternas självständiga arbeten knyter an till skolans pågående utvecklingsarbeten och stimulera studenterna att skriva sina självständiga arbeten om praktikrelevanta frågor som uppmärksammas under VFU-perioderna.

Skolhuvudmännens synpunkter på innehåll i handledarutbildning ska inhämtas och handledarutbildningen ska ges inom det ordinarie grundutbildningsuppdraget. I möjligaste mån ska denna förläggas lokalt till respektive kommun.

Lärosätena ska erbjuda skolhuvudmännen fortbildningssatsningar som är kopplade till lärarutbildning och VFU och medverka till att dessa får information om adekvata forsknings- och utvecklingsprojekt.

Parterna ska samverka om lärares kompetensutveckling i och med behörighetskrav och lärarlegitimation. Detta ska i möjligaste mån rymmas inom högskolans utbildningsuppdrag, i form av fristående kurser.

Lärosätena ska utbetala ersättning till medverkande skolhuvudmän enligt § 6 nedan. I samverkan med kommunerna/ skolhuvudmännen och KSL ska lärosätena anordna en samverkanskonferens i enlighet med § 3 ovan.

§ 5 Kommunernas åtaganden

Kommunerna ska utifrån utbildningarnas styrdokument och i samarbete med lärosätena ansvara för genomförandet av den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningarna.

I samverkan med lärosätena ställer kommunerna det antal platser till förfogande som tillsammans med länets övriga avtalsskrivande kommuners platser motsvarar lärosätenas behov av VFU-platser, utifrån riktlinjer från den gemensamma samverkanskonferensen.

Kommunerna ska svara för kontakter kring VFU-platser med de fristående skolor som finns belägna i den egna kommunen.

Kommunerna ska utse VFU-handledare och skapa förutsättningar för genomförande av uppdrag och deltagande i handledarutbildning.

Via VFU-portalerna ska kommunerna rapportera in uppgifter om tillgängliga platser samt tillgängliga ämnen, årskurser och skolform. Inrapportering sker årligen senast 20 juni, med revidering av dessa uppgifter senast 1 september inför höstterminen och 1 december inför vårterminen med revidering senast 1 februari.

Skolan där studenten VFU-placeras ska också vara tillgänglig för besök i samband med ämnesdidaktiska studier och insamling av data för praxisnära självständiga arbeten.

§ 6 Ekonomisk ersättning.

Lärosätena anslår 540kr per student och högskolepoäng inom den verksamhetsförlagda utbildningen som ersättning för det gemensamma uppdraget att genomföra den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen.¹ Utbetalningen sker två gånger per år, terminsvis i efterskott. Lärosätena lämnar faktureringsunderlaget till skolhuvudmännen senast 1 februari och senast 15 augusti för föregående termin. Skolhuvudmännen är berättigade till ersättning oavsett om studenten

¹ Kommunerna ersätts för studenter inom nuvarande system för lärarutbildning enligt samma modell och ersättningsnivå.

godkänns vid examinationen eller inte, under förutsättning att man fullgjort sin del av avtalet. I de fall en student gör om en VFU period utgår ersättning till skolhuvudmannen på lika villkor som för samma tidigare genomgångna ordinarie period.

Ersättningen omräknas årligen efter den pris- och löneomräkning som statsmakterna fastställer för högskoleområdet, med utgångspunkt från nivån 2012-01-01.

§ 7 Samråd under avtalstiden

Lärosätena och kommunerna är överens om att upprätthålla en dialog om avtalet under avtalstiden. Detta sker via utsedd kontaktperson från Kommunförbundet Stockholms Län och från lärosätena, vilka har hand om kontakter med resp. part och bereder frågor som kan dyka upp. Parterna är även överens om att inför den årliga samverkanskonferensen följa upp VFU-verksamheten och hur avtalet fungerar samt även följa utvecklingen av VFU-portalerna.

§ 8 Avtalstid

Avtalet omfattar perioden 1 januari 2012 – 31 december 2013 och förlängs med ett år i taget om ingen av parterna säger upp det. Uppsägning ska ske skriftligt senast den 30 juni för att uppsägningen ska träda i kraft vid årsskiftet. Om förutsättningarna för avtalet förändras under avtalsperioden ska nya förhandlingar upptas om någon av parterna begär det.

Förändringar och tillägg gällande detta avtal ska göras skriftligen och undertecknas av parterna.

Detta avtal kan följas av kompletterande avtal som kan reglera andra former av relationer mellan lärosätena och kommunerna.

Detta avtal har upprättats i .....exemplar, varav.....

För Stockholms Universitet

För Södertörns Högskola

(Ort och Datum)

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Namnteckning)

(Befattning)

(Befattning)

2011-09-14

Dnr 2010/0066

För Gymnastik och idrottshögskolan

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Dans och Cirkushögskolan

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Konstfack

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

**För Kungl. Musikhögskolan
i Stockholm**

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Kungl. Tekniska högskolan

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

2011-09-14

Dnr 2010/0066

För Botkyrka kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Danderyds kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Ekerö kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Haninge kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Huddinge kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Järfälla kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

2011-09-14

Dnr 2010/0066

För Lidingö kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Norrtälje kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Nynäshamns kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Nacka kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Nykvarns kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Salems kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

2011-09-14

Dnr 2010/0066

För Sigtuna kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Sollentuna kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Solna kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Stockholms kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Sundbybergs kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Södertälje kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Tyresö Kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Täby kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Upplands Bro kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Upplands Väsby kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Vallentuna kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Vaxholms kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

2011-09-14

Dnr 2010/0066

För Värmdö kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

För Österåkers kommun

(Ort och Datum)

(Namnteckning)

(Befattning)

STOCKHOLM